

Hoge verwachtingen gaan over (n)u

Lectoraat Didactiek van hoge verwachtingen

Welkom

Workshop Schoolopleiders

15 november 2023

Jarise Kaskens

j.m.m.kaskens@hr.nl



Lectoraat Didactiek van hoge verwachtingen
Lia Voerman en Jarise Kaskens

KennisCentrum TalentOntwikkeling

Wat kan didactiek bijdragen aan talentontwikkeling?

Rotterdam als grote stad

Kansenongelijkheid van kinderen

(Staat van het Onderwijs, 2020; Omgaan met armoede op scholen, 2020)

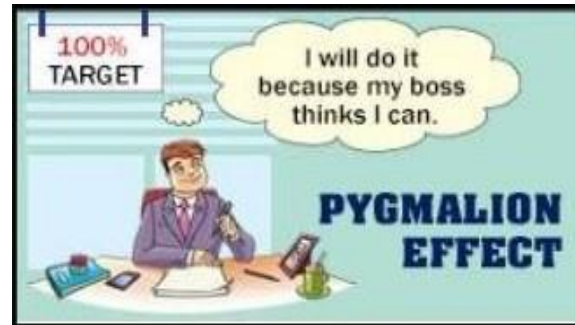


30 jaar hoge verwachtingen (Rosenthal, 1994)

- Werknemers
- Depressie in verzorgingstehuizen
- Over de hele wereld: verwachtingen van docenten (zie ook Darley, & Fazio, 1980; Good, & Brophy, 2008; Rubie-Davies, 2015)

Wetenschappelijke basis

Verband tussen verwachtingen,
interventies en leerresultaten
(Rosenthal Jacobson, 1968; Rubie-Davies, 2015)



Verwachtingen: - Hoge

- Lage

Interventies:

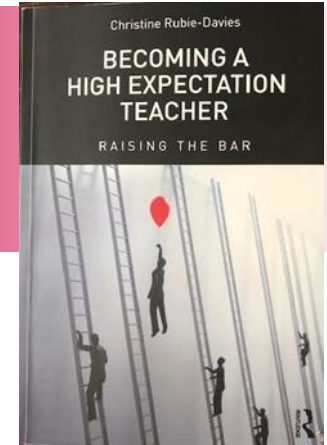
- vriendelijk
- veel vragen
- veel feedback
- weinig aanwijzingen

- niet zo vriendelijk
- weinig vragen
- weinig feedback (vooral 'goed zo')
- veel aanwijzingen

Resultaat: - **Hoge leerresultaten**

- **Lage leerresultaten**

Hoe worden verwachtingen gevormd?



Op basis van: (Ruby-Davies, 2015)

- Sociaal economische status en opleiding van ouders (Wang et al., 2018; Staat van het Onderwijs 2020)
- Etniciteit en migratieachtergrond (Wang et al., 2018)
- Sociale klasse en welvaart van gezin van herkomst (Wang et al., 2018; Armoede in de school, 2020)
- Eerdere prestaties; (ingeschatte inzet; etiketten (ADHD, ASS, etc.) gender; stereotypen) (Ruby-Davies, 2015)

Hoe breng je hoge verwachtingen tot uiting in je gedrag

Verbale manieren om hoge verwachtingen te laten zien:

- Vragen, feedback en aanwijzingen

Non-verbale manieren om hoge verwachtingen te laten zien:

- Vriendelijkheid en aandacht

Vragen	Hoge verwachtingen	Lage verwachtingen
Tijd om te antwoorden	Docenten wachten langer op een antwoord	Docenten wachten niet heel lang op een antwoord
Bij een verkeerd antwoord	Herhalen of parafraseren van de vraag; helpen om het antwoord te vinden	Docent geeft een aanwijzing of geeft iemand anders de beurt
Beurten	Meer beurten	minder beurten
Tevredenheid docent	Docenten zijn minder snel tevreden met een antwoord	Docenten zijn snel tevreden ook met een half goed antwoord

Feedback	Hoge verwachtingen	Lage verwachtingen
Niet specifieke feedback	Geen niet-specifieke positieve feedback bij een fout antwoord	Vaker 'goed zo' bij een fout of half goed antwoord
Negatieve feedback		meer negatieve feedback
Positieve feedback		minder positieve feedback
Specifieke feedback	Meer specifieke feedback, zowel positief als negatief	minder specifieke feedback, zowel positief als negatief

Aanwijzingen:	Hoge verwachtingen	Lage verwachtingen
Inhoud van de aanwijzingen	Hoogwaardige aanwijzingen met meer inhoud.	Krijgen meer aanwijzingen, op lager niveau
zelfstandigheid	Meer autonomie	mogen minder zelfstandig werken; leraar zit 'er meer op'.

Non-Verbaal gedrag en verwachtingen: Aandacht en vriendelijkheid



Didactiek van hoge verwachtingen: feedback

Feedback is het geven van informatie over de prestatie, het begrip of het gedrag van een ander met als doel het leren en de motivatie te bevorderen (Hattie, & Timperley, 2007; Shute, 2008).

Ervaringen met feedback

In tweetallen nadenken over

- Waardevolle feedback die je gekregen hebt
- Wat maakte die feedback waardevol?

4 minuten totaal

Kenmerken van effectieve feedback: doelgerelateerd

Effectieve feedback is gerelateerd aan leerdoel

Progressiefeedback

Discrepantiefeedback

Kenmerken van effectieve feedback: specifiek en kort

Goed zo! is onvoldoende.....

Feedback is effectief wanneer deze specifiek is (en niet te lang!) (Hattie en Timperley 2007)

Kenmerken van effectieve feedback: meer positief dan negatief

Feedback geeft vaker informatie over iets wat goed is, dan over iets dat fout is

Verhouding ongeveer 3 : 1 (maar meer mag ook)

Dimensies feedback

- op inhoud
- op aanpak/strategie
- op leerstand / modus
- op persoonlijke kwaliteit

Didactiek van hoge verwachtingen: vragen stellen

Categorie 1 vragen: gesloten vragen, feitenvragen, vragen over regels in de klas

Categorie 2 vragen: vragen die gaan over redeneringen ten aanzien van inhoud en strategie en modus

Categorie 3 vragen: vragen die betrekking hebben op zelfregulatie, modus en persoonlijke kwaliteiten

Didactiek van hoge verwachtingen: nog meer van belang

Flexibel groeperen

Prettig en stimulerend leerklimaat

In duo's in dialoog



Tot slot

- Wat spreekt je aan?
- Welke vragen heb je?

Interesse? Mogelijkheden voor trainingen:

- Proeverij: kennismakingsworkshops didactisch coachen
- Opleiding beeld- en didactisch coachen (twee jaar): jaar 1 bewijs van deelname; volledig tweejarig traject certificaat post hbo
- Didactisch coachen voor leidinggevenden
- Onderhoudsprogramma Didactisch coachen (video-intervisie en coaching on the job)
- Traject Interne trainer tot beeld- en didactisch coach

Hoge verwachtingen gaan over (n)u

Lectoraat Didactiek van hoge verwachtingen

Bedankt voor je aandacht

hr.nl/lectoraatdidactiek